

АТОМНИК України

№22 (392) 29 травня 2008 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ПРОФСПІЛКОВИЙ ЛІДЕР У ТРУДОВОМУ КОЛЕКТИВІ

«Законник» Іван Кобзін

Слюсар-автоелектрик автотранспортного господарства (АТГ) Южно-Української АЕС Іван Кобзін належить до числа ветеранів і заслужено користується повагою всіх трудивників. Але не тільки тому, що вже довгий час є головою профкому цього виробничого підрозділу та членом профкому атомної і ЦК Атомпрофспілки. А насамперед — за свою сумлінну працю та чутливе ставлення до проблем людей, які з ним працюють.

За викликом на будівництво Южно-Української АЕС Іван Кобзін прибув наприкінці 70-х років минулого століття з м. Гайсин Вінницької області, де трудився слюсарем-автоелектриком у місцевій «Сільгосптехніці». Від першого дня за цим самим фахом він працює і в АТГ ЮУАЕС, що забезпечує перевезення службового персоналу всіх структурних підрозділів атомної електростанції на роботу та з

роботи, а також вантажів. Підрозділ не такий уже й простий, як може здатися на перший погляд. А вже техніка, а тим більше техніка на колесах, завжди вимагає високих професійних знань і вміння. А по-друге, трудивники АТГ постійно повинні бути тактовними стосовно тих, кого обслуговують, особливо при перевезенні пасажирів. Тож надійний ремонт є запорукою уникнення різних дорожніх ексцесів та конфліктів. Іван Кобзін це розуміє, як ніхто інший. Правда, багато що в цій справі залежить ще й від керівника. Але й тут йому пощастило. Автотранспортне господарство ось уже понад 22 роки досить успішно очолює Петро Хворостяний, мудрості та витримки котрого ще треба повчитися. Бо і з людьми вміє ладити, і перед начальством не гне шиї, надто у разі, якщо доводиться вибивати кошти для завершення будівництва нового автопарку, на сучасну техніку та запасні деталі. Хоча за роботу, коли треба, Петро Якович питає за всіма суворими правилами.

Іван Кобзін ремонтує електрообладнання всіх видів автотранспорту, починаючи від автобусів «Мерседес» та «Вольво» і закінчуючи вантажівками зі службовими легковиками. Варто зазначити, що він не належить до тих «чоботарів», котрі, як мовиться, завжди без чобіт. Залюбки кру-

тить баранку власного авто, особливо тоді, коли доводиться виїздити на рибалку, до того ж з родиною. А вона в нього чималенька. І всі її члени зайняті на атомній. Старша донька, Наталя, трудиться на ТРП. Її чоловік, Олександр Рома, завідувач гаража в АТГ. Менша, Людмила, друкує виробничу документацію у друкарні АЕС. А її чоловік, Петро Конополькін, працює слюсарем-обхідником на одному з реакторів. А вже дружина, Галина Іванівна, опікується охороною навколишнього середовища у відповідному відділі. Між іншим, майбутнє подружжя зустрілося зовсім випадково. Після закінчення технічного училища №1 у Новій Каховці Херсонської області, де Іван Кобзін здобув фах механіка з ремонту радіотелевізійної апаратури, повертався автобусом додому і там познайомився з Галею. А вже невдовзі з'ясувалося, що те знайомство визначило всю його подальшу долю. Якщо скласти докупи весь родинний стаж, то він уже перевищує 82 роки. А ще ж й онуки підрастають. Найстаршому, котрий у місцевому машинобудівному ліцеї опанував спеціальність слюсаря з ремонту реакторного та турбінного обладнання, нещодавно виповнилося 16 років. Тож є неабияка надія, що їхню трудову династію на атомній буде успішно продовжено.

(Закінчення на 2-й стор.)

ДІЙОВА СПІВПРАЦЯ

Відповідальність за атомника

З метою гарантування енергетичної безпеки України уряд нашої держави на чолі з Юлією Тимошенко вживає заходів для подальшого розвитку вітчизняної ядерної енергетики. Для цього насамперед потрібно розв'язати найпекучішу проблему — збереження кадрового потенціалу атомних енергетиків країни. Адже сьогодні, коли світ повернувся обличчям до прогресивної генерації, наших спеціалістів охоче переманюють іноземні держави.

Щоб запобігти цьому, за розпорядженням Прем'єр-міністра НАЕК «Енергоатом» розроблено програму, що передбачає підвищення окладів персоналу станцій до рівня зарплат їхніх зарубіжних колег з урахуванням кваліфікації та досвіду роботи.

Для вирішення інших нагальних проблем розвитку атомно-енергетичного та ядерно-паливного циклу за результатами наради у Кабміні від 6 травня 2008 року (див. «АУ» №19) глава уряду Юлія Тимошенко дала низку конкретних доручень відповідним органам центральної виконавчої влади, атомного регулювання, Фонду держмайна та НАН України.

МІЖНАРОДНЕ АТОМНО-ЕНЕРГЕТИЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО: СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Національна ядерна енергетика і промисловість — гарантія енергетичної безпеки України

Міжнародний енергетичний форум у рамках саміту з питань енергетичної безпеки, що проходить у Києві 22 травня в Українському домі (див. «АУ» №21, 2008 рік) став досить успішним і презентабельним заходом, у якому взяла участь понад 800 гостей з нашої держави та зарубіжжя.

Привітальним словом відкрив цей енергетичний захід Президент України Віктор Ющенко.

На трьох пленарних засіданнях та п'яти наукових секціях широко обговорено низку енергетичних питань, підписано окремі документи про співробітництво у цій сфері, налагоджено ділові живі контакти.

Надзвичайну цікавість учасники форуму виявили до секції «Розвиток ядерної енергетики та відновлювальних джерел». Конференц-зал, де проходило засідання під головування академіка-секретаря Відділення ядерної фізики та енергетики НАН України, генерального директора ННЦ ХФТІ Івана Неклюдова, не зміг умістити всіх бажаючих. Українськими та зарубіжними фахівцями і вченими було зроблено 9 змістовних доповідей. Найбільш розгорнутими за темою були промови заступника міністра палива та енергетики України Юрія Недашковського і віце-президента ДП НАЕК «Енергоатом» Володимира Броннікова.

На засіданні, зокрема, наголошувалося, що один із головних викликів XXI століття, що постає перед усіма країнами, є питання енергетичної безпеки, гарантованого забезпечення зростаючих потреб економіки та домашнього господарства. У вирішенні цих життєво важливих завдань особлива роль відводиться розвитку ядерної енергетики та відновлювальних джерел енергії як екологічно чистих технологій, що найбільшою мірою відповідають умовам сталого розвитку. Тому цілком закономірно, що ці

напрями були об'єднані для спільного обговорення у рамках секції.

Сьогодні в Україні близько половини обсягів електроенергії, що постачається на оптовий ринок, виробляється атомними станціями, і Енергетичною стратегією України на період до 2030 року передбачено збереження такої домінуючої ролі ядерної галузі в енергозабезпеченні країни. Тобто частка виробництва атомної електроенергії протягом усього періоду має зберігатися на досягнутому сьогодні рівні 50–55% від сумарного річного виробництва електроенергії в Україні. При цьому в абсолютному вираженні її обсяги мають збільшитися до 2030 року майже в 2,5 рази, а встановлені потужності АЕС за цей же період мають зрости більш як удвічі. Як наголосив Ю. Недашковський, це надзвичайно важке завдання, що потребує масштабного будівництва і колосального обсягу інвестицій. Він поінформував про заходи, які потрібно вжити для гарантування безпечної поточної експлуатації діючих енергоблоків АЕС у межах їхнього проектного терміну служби. Передусім це стосується виконання до 2010 року затвердженої урядом Концепції підвищення ядерної безпеки, а також інших про-

грам з підвищення надійності та ефективності роботи вітчизняних АЕС.

Загальні витрати на модернізацію та реконструкцію на весь період до 2030 року за всіма напрямками оцінюються у сумі близько 25,9 млрд. грн. Потребують також удосконалення системи поводження з радіоактивними відходами на АЕС з метою підвищення їх економічності та екологічності. У період з 2015-го по 2020 рік повинні бути завершені робо-

оцінки дозволяють нам ставити завдання з продовження терміну експлуатації енергоблоків ще, як мінімум, на 15 років. Це дасть змогу підтримати обсяги виробництва електроенергії, значно ефективніше використати основні фонди АЕС та уможливити певний тайм-аут для накопичення коштів для зняття з експлуатації енергоблоків та будівництва заміщувачих ядерних потужностей. Реалізація цього завдання за означений

ти щодо вилучення із сховища перероблених доз накопичених, але не перероблених РАВ на майданчиках АЕС. Необхідно також створити транспортні засоби для перевезення уже перероблених РАВ. Кошти за цими й іншими напрямами робіт відповідно до законодавства мають формуватися у складі тарифу на атомну електроенергетику.

Наступне завдання: у період до 2030 року закінчується передбачений проектом термін експлуатації всіх діючих на сьогодні енергоблоків, окрім нововведених ХАЕС-2 та РАЕС-4. Але реалістичні

період потребуватиме щонайменше 11,7 млрд. грн. Джерелом коштів для продовження ресурсу РАЕС-1, 2 та ЮУАЕС-1 може бути тарифна складова, а для інших енергоблоків — залучення довгострокових кредитів.

Звичайно, продовження термінів експлуатації діючих АЕС може заповнити певну паузу, але кардинальне вирішення завдання надійного і гарантованого енергозабезпечення України можливе тільки шляхом будівництва нових ядерних потужностей. Згідно з Енергостратегією, до 2030 року мають бути введені і замі-

щуючі, і додаткові потужності, загальною близько 20,5 ГВт.

Мінімально необхідний обсяг капіталовкладень до 2030 року на нове ядерне будівництво, за оцінками Мінпаливенерго, становитиме близько 196,7 млрд. грн. Незважаючи на очікування продовження ресурсу роботи енергоблоків АЕС, у період до 2030 року значну кількість із діючих сьогодні енергоблоків, після завершення експлуатації, уже протягом поточного терміну все одно потрібно буде зупинити для подальшого зняття їх з експлуатації. Заплановані на ці заходи витрати до 2030 року становитимуть близько 7,8 млрд. грн.

Щодо питань розвитку уранового і цирконієвого виробництва та створення в Україні заводу з фабрикації ядерного палива. За словами заступника міністра, заплановано поетапне збільшення потужностей виробничого концентрату природного урану та досягнення до 2015 року повного забезпе-

чення потреб українських АЕС в урановій сировині за рахунок розширення діючих та освоєння нових родовищ. У цей же період необхідно вийти на повне забезпечення потреб вітчизняної атомної енергетики у цирконієвому прокаті та ввезти в експлуатацію першу чергу заводу з фабрикації ядерного палива.

Передбачені інвестиції на реалізацію всіх цих заходів оцінюються у 217 млрд. грн. Крім того, заплановано втілення заходів, які дозволять забезпечити активну участь українських машино- та приладобудівних підприємств у виробництві та постачанні обладнання для ядерно-енергетичного комплексу, залучення національних проектно-конструкторських і науково-дослідних організацій, а також науково-технічну підтримку перспективних напрямків розвитку ядерної енергетики та промисловості (ЯЕП) з урахуванням міждержавної співпраці.

(Закінчення на 2-й стор.)

ЩИРІ ВІТАННЯ З ЮВІЛЕЄМ

Члену Президії ЦК Атомпрофспілки, голові профспілкового комітету ДСП «Чорнобильська АЕС»

Євгену Миколайовичу КОЗЛОВУ

26 травня виповнилося 50 років від дня народження.

З нагоди золотого ювілею дозволяємо сердечно привітати Вас та побажати, щоб здоров'я було, як криця, енергія — невгасимою, душевний стан — спокійним, літа — довгими і щасливими, а робочі будні — радісними й успішними, на благо людей, своєї родини і країни.

Колеги, друзі

НОВИНИ ЕНЕРГОАТОМА

Конструкції третього та четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС придатні до добудови

За попередніми результатами обстежень конструкції споруд 3-го та 4-го енергоблоків Хмельницької атомної електростанції в цілому придатні для добудови.

На засіданні також розглядався стан реалізації Комплексної програми модернізації та підвищення безпеки діючих енергоблоків АЕС та хід виконання заходів модернізації «після пуску» 2-го енергоблока ХАЕС.

За попередніми результатами обстежень конструкції споруд 3-го та 4-го енергоблоків Хмельницької атомної електростанції в цілому придатні для добудови.

На засіданні також розглядався стан реалізації Комплексної програми модернізації та підвищення безпеки діючих енергоблоків АЕС та хід виконання заходів модернізації «після пуску» 2-го енергоблока ХАЕС.

«Законник» Іван Кобзін

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Робота роботою, однак Іван Іванович й громадської роботи теж ніколи не цурався. Так уже по життю йде. Бо надто активний сам по собі. Завжди виходило так, що він прагнув досягти чогось кращого як в організації виробництва, так і в стосунках між людьми.

го навіть прізвисько «Законник» в АТГ причепилося. Звісно, такі речі випадковими не бувають. Бо народу завжди видніше, хто ти є насправді. І треба чесно визнати, що людям подобається, як він боронить інтереси трудового колективу.

ді, коли захищали інтереси окремих колективів під час реструктуризації АЕС. Тоді їх переводили з підпорядкування атомної до комунальних та інших закладів. Правда, в цьому йому неабияк допомагали й інші колеги з профспілкової роботи.

Зрозуміло, що в новій іпостасі профспілкового діяча його можливості вже значно розширилися. Іван Іванович був учасником двох пленумів ЦК Атомпрофспілки, на яких порушувалася низ-

ка питань стосовно подальшого розвитку ядерної енергетики та зокрема Южно-Української АЕС. А це і підвищення рівня зарплатні та соціального захисту, і проблеми забезпечення спецодягом, і... Безумовно, впровадження 25-розрядної тарифної сітки при нарахуванні зарплати зрушило з місця проблему її вирівнювання, насамперед, для низькооплачуваних категорій працівників.

А ще він пропонує... Ініціатив у Івана Івановича завжди з надміром. Хоча він жодного разу навіть не заікнувся про якусь іншу посаду, бодай навіть того ж бригадира слюсарів-автосварів. Бо то зовсім не його призначення. Його призначення — бути законником. А це виключає будь-який кар'єризм. Рідкісна людська вдача. Але тим і дорогоцінна.

Олексій МИКИТЕНКО Фото автора

Іван КОБЗІН зі старшим зятем — продовжувачем трудової династії, завідувачем гаража автогосподарства ЮУАЕС Олександром РОМОЮ

Національна ядерна енергетика і промисловість — гарантія енергетичної безпеки України

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Для цього потреба в інвестиціях на розвиток ЯЕП на період до 2030 року становитиме близько 272,2 млрд. грн.

Юрій Недашковський відразу зазначив, що ці цифри взяті в основному з діючих програм та додатково виконаних досліджень. Але на сьогодні, у зв'язку з недостатністю фінансування та відповідного зменшення термінів реалізації запланованих заходів, вони швидше за все збільшаться.

Слід зазначити, що за роки незалежності Україна набула значного досвіду такого співробітництва. Звичайно, розпочиналася ця співпраця спочатку з реалізації проектів міжнародної технічної допомоги. Так, з 1991 року технічна допомога європейської спільноти на підвищення ядерної безпеки здійснювалася через програму TACIS.

Програма з ядерної безпеки. Донор цієї програми міністерство енергетики США. За цей період профінансовано 74 проекти із запланованою загальною вартістю 299 млн. дол. США.

Позитивна оцінка рівня ядерної безпеки на всіх діючих українських енергоблоках стане запорукою підтримки з боку Євросоюзу повноправної участі України в енергетичному співтоваристві.

На засіданні з упевненістю наголошувалося, що Україна та її атомна галузь уже вийшли із тієї глибокої системної кризи, яка склалася після розпаду колишнього СРСР.

Сьогодні Україна отримала другого альтернативного постачальника ядерного палива для українських ПЕС і підсумком успішного завершення цього проекту стане постачання протягом 2011—2015 років ядерного палива виробництва компанії «Вестінгауз» для забезпечення щорічного планового перевантаження щонайменше трьох енергоблоків з реакторами ВВЕР-1000.

Інший приклад. З 1993 року в рамках угоди між урядами США та України також реалізується міжнародна

ту, забезпечуватиметься з боку «Холтек інтернешнл», а повернення коштів здійснюватиметься уже після введення в експлуатацію пускового комплексу за рахунок їх економії внаслідок припинення вивезення ВЯП до Росії.

Як відомо, введення в експлуатацію пускового комплексу ЦСВЯП заплановано у 2012 році. Це лише окремі приклади започаткування успішного міжнародного співробітництва уже на корпоративному рівні на комерційній основі.

Щодо активізації участі України в міжнародних проєктах з розвитку ядерних технологій. У 2005 році наша держава приєдналася до міжнародного проєкту з інноваційних ядерних реакторів та паливних циклів проєкту «Інпро». Проєкт має важливе значення для обґрунтування, визначення ключових напрямів розвитку атомної енергетики та ядерно-паливного циклу в Україні на довгостроковий перспективу.

Сьогодні завершується підготовка заключного звіту, після чого його буде подано до МАГАТЕ. Крім виконання цього національного дослідження, Україною прийнято рішення про підтримку діяльності в рамках вищезазначеного проєкту шляхом надання безплатного експерта. Визначено та погоджено з МАГАТЕ його кандидатуру, завершується відповідне оформлення.

У 2007 році Україною було прийнято рішення стосовно приєднання до проєкту спільних досліджень в рамках «Інпро» з Російською Федерацією.

Іншим перспективним напрямом є участь України у міжнародному центрі, діяльність якого забезпечуватиме гарантоване надання послуг з ізотопного збагачення урану для виготовлення ядерного

палива країнам-учасникам. Відомо, що 10.05.2007 року була підписана угода про створення такого центру з збагачення урану. Його організовано під контролем та гарантіями МАГАТЕ на базі федерального унітарного підприємства «Ангарський електролізний хімічний комбінат».

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПРОФСПІЛОК

Енергетична політика потребує соціального виміру

Українські та європейські профспілки працівників енергетичного сектору спеціально зустрілися під час проведення Енергетичного саміту, щоб обговорити європейську енергетичну політику. Профспілки вважають, що уряди країн, зокрема, тих, що беруть участь у саміті, мають звернути увагу на питання: соціального виміру енергетичної політики.

Люди повинні мати змогу сплачувати за електрику та газ, для чого уряди мають забезпечити справедливі ціни, а також заохочувати відповідні сторони до підвищення кваліфікації працівників, сплачування їм гідної заробітної плати; реальних пріоритетів енергетичної політики — енергетичної безпеки та розв'язання проблем кліматичних змін.

Лібералізація ринків електрики та газу, сприяння конкуренції і приватизації — хибні відповіді на вказані виклики у довгостроковій перспективі. Як свідчить досвід Європейського союзу, в цих секторах ринкові чинники призводять до зростання цін у промисловості, а також у домашніх господарствах, зменшення інвестицій, загострення соціальних проблем;

перспективного розвитку енергетичного сектору, який потребує модернізації та інвестицій, що вимагає підвищення ролі урядів як інвесторів, а також власників і менеджерів енергетичної інфраструктури.

Учасники міжнародного семінару з енергетичних питань Київ, 22—23 травня 2008 року

Заступник Генерального секретаря Європейської федерації профспілок громадського обслуговування (ЄФПГО) Ян Віллем Гаудріан, яскраво продемонстру-

вав прояви конкуренції в Європейському союзі, серед яких — втрата 300000 робочих місць, зростання цін для домашніх господарств, брак інвестицій, концентрація влади в руках купки багатонаціональних компаній.

Він підкреслив, що «профспілки, промислові користувачі, споживчі групи і т.д. вважають, що така ганебна практика шкодить населенню. Водночас Євросоюз хоче експортувати цю невдалу модель до України, Молдови, Грузії. Ми закликаємо: зважте все це раз!».

Профспілки вирішили активізувати свої зусилля у вирішенні проблем європейської енергетичної політики.

Довідка: ЄФПГО об'єднує трудящих громадського обслуговування, зокрема енергетичний — ядерний, газовий, електричний сектори. Це — найбільша Європейська федерація профспілок і визнаний соціальний партнер в Європейському союзі. Вона співпрацює з Інтернаціоналом громадського обслуговування (ІГО).

